

Statenvoorstel nr. PS23-000819

Geheimhouding opgeheven door PS op 11 oktober 2023

Datum	GS-kenmerk	Inlichtingen bij
06.09.2023	2023-048724	

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Voorstel voorbereidingsbesluit zonneparken

Bijlagen

I. Ontwerpbesluit

Samenvatting van het voorgestelde besluit

Provinciale Staten besluiten tot het voorbereiden van een wijziging van de Omgevingsverordening over het beperken van het realiseren van zonneparken in Overijssel. Door het nemen van een voorbereidingsbesluit zijn gemeenten verplicht aanvragen voor vergunning voor zonneparken op landbouw- en natuurgronden, volgens dit besluit aan te houden. Provinciale Staten hebben na dit voorbereidingsbesluit een half jaar de tijd om te besluiten over de wijziging van de Omgevingsverordening.

Inleiding en probleemstelling

In het coalitieakkoord 'Schouder aan schouder' (202302027) is opgenomen:

Zonne-energie

We actualiseren de zonneladder en sturen aan op een striktere toepassing ervan. We willen geen grote zonneparken op landbouwgrond. Wel bieden we ruimte aan kleinschalige lokale initiatieven van grondeigenaren als aanvulling op hun verdienmodel. Daarbij willen we voorkomen dat er door koppeling van initiatieven alsnog grote zonneparken ontstaan.

Minister Jetten heeft in een kamerbrief (6 juli 2023, [zonnebrief 2023](#)) aangegeven grote waarde te hechten aan het zo efficiënt mogelijk benutten van de schaarse ruimte met behoud van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Mede daarom wenst het kabinet landbouw- en natuurgronden bij de aanleg van zonnevelden waar mogelijk te ontzien. Het Rijk werkt aan een 'nee, tenzij-beleid', waarbij de voorwaarden tijdelijkheid en multifunctioneel gebruik in ieder geval zullen gelden. De minister wil het nieuwe beleid -al dan niet door middel van een Rijksinstructieregel in het Besluit kwaliteit leefomgeving- voor 1 juli 2024 juridisch te verankeren in provinciale regels.

Ter uitvoering van het Klimaatakkoord werken provincie en gemeenten in de regionale energiestrategie (RES) Twente en West-Overijssel aan realisatie van de RES-doelen. De huidige stand van zaken laat zien dat het beoogde aandeel elektriciteitsopwekking met zon, naar alle waarschijnlijkheid, nu al zal worden bereikt.

Om te voorkomen dat er, aanvullend op bestaande initiatieven, nieuwe projecten voor zonneparken op landbouw- en natuurgronden worden gerealiseerd, stellen we voor om nieuw beleid voor te bereiden. Het nemen van een voorbereidingsbesluit is het daartoe geëigende juridische instrument. Hierdoor voorkomt u dat tijdens de voorbereiding van de aanpassing van de Omgevingsverordening, nog zonnevelden gerealiseerd worden, die in strijd zijn met het voorgenomen beleid.

Participatie samenleving

Het is wenselijk gemeenten, initiatiefnemers en andere stakeholders zo snel mogelijk helderheid te geven over het voorgenomen ruimtelijk beleid voor grondgebonden zonne-installaties.

Voor de nadere uitwerking van het voorgenomen beleid doorlopen wij, vanaf het moment dat het voorbereidingsbesluit in werking is getreden, een consultatieronde met gemeenten. Doordat we het beleid ter visie leggen kunnen inwoners en initiatiefnemers hun zienswijze op het voorgenomen beleid aan ons kenbaar maken. Hiermee krijgen we de consequenties van het voorgenomen beleid in beeld ter voorbereiding van de besluitvorming in uw Staten over de aanpassing van de Omgevingsverordening

Overwegingen

De huidige energieopgave maakt het niet langer noodzakelijk om zonnevelden in de Groene Omgeving toe te staan.

De RES-regio's werken aan de productie van 3,3 TWh hernieuwbare elektriciteit door zon en wind op land in 2030. Beide regio's gaan daarbij uit dat die energie voor 40 % met zonnepanelen wordt opgewekt en voor het overige met windturbines. Dat betekent 1,3 TWh opwek met zonnepanelen en 2,0 TWh met windturbines.

De opwek met elektriciteit met zon bestaat uit enerzijds 'zon op dak' en anderzijds 'zon op veld'. De huidige stand van zaken is als volgt:

Biedingen RES (GWh)	Zon op Veld	Zon op dak	Wind	Totaal
Overijssel	386	944	1996	3326

Dit betreft daadwerkelijk gerealiseerde projecten en projecten die in de pijplijn zitten en naar alle waarschijnlijkheid gerealiseerd worden. Daarmee is het doel van 1,3 TWh hernieuwbare opwek met zon bereikt. Het is dan ook niet nodig en ongewenst dat er nieuwe plannen komen voor zonneparken op landbouw- of natuurgronden.

Vanuit een oogpunt van zuinig en efficiënt ruimtegebruik heeft het de voorkeur om zonnepanelen alleen toe te staan op gebouwen en onbenutte ruimtes binnen de gebouwde omgeving.

Ons beleid is gericht op een zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik. Vanuit die visie zijn stedelijke functies (zoals woningen en bedrijven) aangewezen op de bebouwde omgeving en staan we in het landelijk gebied alleen functies toe, die daar functioneel aan zijn gebonden. Zoals agrarische bedrijvigheid, natuur en recreatieve voorzieningen. Vanuit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig grondgebruik heeft het altijd de voorkeur gehad om zonnepanelen te plaatsen op gebouwen of onbenutte locaties in de gebouwde omgeving.

Direct duidelijkheid scheppen door het nemen van een voorbereidingsbesluit

Volgens artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening kunt u verklaren dat u een wijziging van de Omgevingsverordening voorbereidt. Na bekendmaking van dat besluit zijn burgemeester en wethouders volgens artikel 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht verplicht de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of het uitvoeren van een werk aan te houden. Deze aanhoudingsplicht vervalt door de inwerkingtreding van de verordening, of het verstrijken van de termijn van zes maanden. Wij stellen u voor om de aanhoudingsplicht te doorbreken voor aanvragen voor vergunningen van initiatieven, die passen binnen het gepubliceerde voorgenomen beleid.

Conclusie

De gemeenten zijn op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet ruimtelijke ordening bevoegd om te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, c.q. de wijziging van het bestemmingsplan voor de aanleg van zonnevelden. Daarbij moeten ze de instructieregels uit de Provinciale Omgevingsverordening in acht nemen en rekening houden met het provinciaal beleid voor zonneparken. Door een voorbereidingsbesluit te nemen krijgen wij de tijd om met medeoverheden tot aanpassing van het beleid te komen en mogelijke ongewenste ontwikkelingen te voorkomen. Een voorbereidingsbesluit verschaft u de tijd om het nieuwe beleid met medeoverheden nader vorm te geven en daarna te verwerken in de Omgevingsverordening. Wij hebben het voorbereidingsbesluit zo geformuleerd dat overige initiatieven, zoals genoemd in het voorgenomen beleid, niet onder dit voorbereidingsbesluit vallen.

Voorstel

Wij stellen u voor om met het oog op de uitwerking van het voorgenomen ruimtelijk beleid voor grondgebonden zonne-installaties het voorbereidingsbesluit te nemen zoals verwoord in bijgaand concept Statenbesluit.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter, A.P. Heidema

secretaris, N. Versteeg